

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Ortvs Ignatii & educatio. Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

IGNATI
VITAE LIBER
PRIMVS.

Ortus eius, & educatio.

CAPVT I.

IN ea Hispaniæ regione, quæ ad Pyrenæum pertinet, ac vulgi sermone Guipuzcoa nominatur, in primis clara est Loioleia familia. Eius familiæ princeps Bertramus, Ognis & Loiolæ dominus, quæ loca sunt in finibus vrbis Aspeithiæ, in matrimonium ducta Marina Sone, æquæ clari generis femina, quinque suscepit ex ea filias, filios octo: quorum minimus natus fuit Ignatius is, quem Societas I. E. S. V. parentem agnoscit; cuius de vita & moribus, quæ nobis fuerint comperta, in vnius Dei gratiam gloriamque litteris mandare decreuimus. Hisce ergo parentibus natus Ignatius est anno post Virginis partum M. CD. XCI. regnantibus in Hispania Fernando & Elisabetha, cognomēto Catholicis. Ac de prima ipsius pueritia id vnum constat, haud ita seuera disciplina educatum à suis fuisse; atque ab ipsis incunabulis, vt in opulēta domo, profanos admodum hausisse spiritus: deinde litteris vixdum à limine salutatis, eum esset eximia & animi & corporis indole, continuo in Fernandi regiam à patre missum, veteri Hispaniæ more, quo in regno principum liberi ea ferè conditione ac iure nascuntur, vt maximus ætate dumtaxat in patrimonio imperioque succedat; reliqui, siue ad acuemdam gentis industriam, siue ad familiæ splendorem in vno capite retinendū, portiuncula quadam hæreditatis aspersi, que tenuem in victum cultumque sit satis, vel studiis doctrinæ militariæ dant operam, vel aulae regumque præsidio ad opes gloriamque nituntur. Hic ille cum honorarios inter ephebos aliquandiu apparuisset, aulicis imbutus moribus ad Antonium Manricum

sese contulit Naiarenſi ducē, ex iis, quos in Hispania magnates
 appellant; quo cū Loioleia gēri neceſſitudo verus intercedebat.
 Atque apud hunc domi foriſque in honore habitus, rei militaris
 tyrocinia poſuit: & quod iis ferme uſu venit, qui nondum celeftes
 delicias deguſtarunt, id ipſum Ignatio contigit, vt ardenti laudis
 humanæ studio & communis conſuetudinis impetu abreptus,
 cū eſſet in corporis ornatu elegantiffimus, equorumque & ar-
 morum uſu præcelleret, quod ſibi datum fuerat temporis ad ne-
 gotiationem ſalutis æternæ, id ille miſerabiliter, vt pleriq; mor-
 talium, partim in factionum rixarumque periculis, partim in a-
 matoria vœſania, & cætera ſæculi vanitate cōſumeret. Verumta-
 men inter cuiusmodi vitia, & cœcos errores, præclara quadam e-
 micabant bonæ ac religioſæ mentis indicia. Primū enim in rãta
 licentia militari, tamque corruptis hominū moribus, quamuis a-
 nimo cōſternatus eſſet interdum, & multis vndiq; cinctus angu-
 ſtiis; nulla tamē ipſius atrocior vnquã audita vox eſt, quales mul-
 tæ a nefariis hominibus in Deum ac Dei prouidentiam vulgò ia-
 ctantur. Nec ſolū ab omni verborū impietate ſemper abhorruit,
 ſed etiã ſacra omnia ſacrorumque; antiſtites naturæ perpetuo in-
 ſtinctu admodum religioſè reueritus eſt. Erat præterea intactus
 ab auaritiæ ſordibus, & a lucri cupiditate vehementer alienus:
 quod cū alias, tum verò in expugnatione vr̄bis Naiaræ, quæ in
 Cãtabriæ finibus eſt, perſpici potuit: quã iure belli cū dux mi-
 liti diripiendã dediſſet, Ignatius, quãuis ad ipſum victoriæ pars
 nõ exigua pertineret; tamen nec præſentis prædæ dulcedine, nec
 cæterorum exemplo adduci potuit, vt ſeſe alienę rei cōtactu pol-
 lueret; nõ Chriſtiano ſolū, ſed etiam ingenuo homine id indi-
 gnū exiſtimans. Quæ ipſius altitudo animi in priuatis quoque
 diſſidiis ac ſimilitudinibus eminebat, vt ſi quando ex certamine di-
 gnitatis (vt ſit) ad manus pugnamque veniſſet, ſi locus recõcilia-
 tioni daretur, illico vnã cū armis odiū omne deponeret, & cum
 inimicis in gratiã planè bona rediret fide. Neque verò eidē in ma-
 gnis arduisq; negotiis capeſſendis alacritas, vel gerendis cõſiliū &
 cautio deerat; quocirca inter quosdam Cãtabriæ populos graui
 orta ſeditione legatus ad eos a duce Naiarę, breui controverſias
 omnes magno partis vtriuſque cõſenſu & approbatione diremit:
 ac licet iuuenis admodum eſſet ætate, in agendo tamē, tractan-
 diſque hominū ingenis, iã tum ſenilis quedã in eo maturitas ap-
 parebat; proſus, vt negotiū nullū ferme ſuſceperit, q̄ nõ ad opti-
 mum exitū ſua lenitate ac virtute perduxerit: quãquã ob imperi-
 tiã rerū diuinarū, hæc tã egregia animi bona & quaſi talia non
 optimè

optimè collocabat interdum: ad hominum videlicet gratiam, ac sui ipsius incrementa iis artibus vtens, quas ad vnius Dei honorè & gloriam omnino referri oportuerat.

CONVERSIO EIVS AD CHRISTVM.

CAPVT II.

I VNC maximè in modum adolescentia atque ipso ætatis flore consumpto, cum annum ageret iam nonum circiter & vigesimum, à miserabili errore certoque æternæ vitæ periculo in rectum salutis iter summo Dei beneficio reuocatus est. Tota autem conuersionis ratio fuit eiusmodi: Ardebat eo tempore Hispania intestini belli tumultibus; quam nactus occasionem Franciscus Gallia Rex, Nauarræ Vasconum que Guipuzcoam attingit, Henrico Alibreto cognato suo recuperandæ, cuius pater ex eo regno Fernandi Catholici armis olim exactus fuerat; Andréa Foxiū, cognomento Asparotum, cū exercitu iussit in eas regiones impetum facere. qui celeritate vsus, cū aliquot loca improuiso aduentu cepisset, cumq; nobilitas Hærici cupida ad Gallum sese quotidie adiungeret; Naiaræ dux, qui Nauarræ summo cum imperio præerat, eius rei fama commotus, in vltiorem Hispaniam ad auxilia contrahenda profectus est, Ignatio paucisque præterea Pompelone custodiæ causa relictis. Ac ceteri quidem appropinquante Gallorū exercitu, magnitudine pedestrium & equestrium copiarum exterriti, & simul diffisi oppidanorum animis, tempori cedere & urbem relinquere omnino decreuerat: Ignatius verò, multis verbis homines ab eo cōsilio reuocare conatus, vbi se nihil proficere hortando perspexit, ardentibus oculis detestatus ignauiam perfidiamque, spectantibus omnibus in arcem solus introiit, paratus illam cum aliquot in præsidio relictis omni ope tueri: quo virtutis exemplo permotus alius quidam Ignatii in studio bellicæ laudis æmulus, eandem aleam subiit: reliquis verò salus, quàm aut fides aut gloria fuit antiquior. Ventum deinde in consilium est à custodibus de summa rei: cumque in tanta propugnatorū paucitate contra tantas hostiū copias negarent plerique locū obrineri posse diutius, ac seniorū præsertim sententiæ ad profectionem inclinarent; Ignatius, quo erat animi & corporis robore, quàm acerrimè sese rursus opposuit, remque disiecit. Interea Galli, resistente nemine, propiùs ad urbem accedunt, & magna ciuium voluntate admissi, castris ad arcem po-